

NORGES HØYESTERETT

Den 20. desember 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matheson, Noer og Steinsvik i

HR-2021-2544-U, (sak nr. 21-179772STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Jurgita Zajanckauskaite)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Karianne Larsen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om overlevering til Tyskland etter arrestordreloven.
- (2) A, født 00.00.1991, er en litauisk statsborger. Han ble 9. april 2017 av tysk domstol dømt til to års betinget fengsel med tre års prøvetid for narkotikasmugling. Ett av vilkårene for den betingede straffen var at A ikke begikk ny kriminalitet i prøvetiden.
- (3) A ble i 2018 dømt til fengsel for tyveri i Litauen. Tysk påtalemyndighet ba da om omgjøring av den betingede straffen som A ble idømt i 2017. Den tyske domstolen avsa 9. april 2021 kjennelse hvor den betingede straffen ble omgjort til ubetinget fengselsstraff. A var ikke til stede under rettens behandling av denne saken.
- (4) A ble deretter etterlyst av tyske myndigheter. Han ble senere pågrepet og varetektsfengslet i Norge i påvente av rettslig prøving av vilkårene for overlevering, jf. arrestordreloven § 14.
- (5) Romerike og Glåmdal tingrett avsa 29. november 2021 kjennelse med slik slutning:
  - «1. Vilkårene for overlevering til Tyskland av A, f. 00.00.1991, til Tyskland er oppfylt.»
- (6) A anket til lagmannsretten.
- (7) Eidsivating lagmannsrett avsa 9. desember 2021 kjennelse med slik slutning:
  - «Anken forkastes.»

- (8) A har anket til Høyesterett. Han har lagt ned påstand om at lagmannsrettens kjennelse om overlevering oppheves. Det er i korte trekk gjort gjeldende at arrestordren ikke er i samsvar med kravene i arrestordreloven § 5 første ledd bokstav c, samt at hans manglende tilstedeværelse i forbindelse med omgjøring av dommen i Tyskland utgjør en avslagsgrunn etter arrestordreloven § 11.
- (9) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og lagt ned påstand om at anken forkastes.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en videre anke over kjennelse hvor ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd, jf. arrestordreloven § 14 tredje ledd andre punktum.
- (11) Arrestordreloven § 11 første ledd lyder slik:
- «Dersom ein nordisk-europeisk arrestordre gjeld overlevering til fullbyrding av fridomsstraff eller annan fridomsrøvande reaksjon pådømd utan ettersøkte til stades, og utan at den ettersøkte er blitt informert om tid og stad for rettsforhandlingane, skal han avslåast om ikkje den utferdande staten forsikrar at den ettersøkte kan krevje saka behandla på nytt og da har høve til å vere til stades.»
- (12) Lagmannsretten har lagt til grunn at det er tilstrekkelig etter bestemmelsen at den ettersøkte var til stede da rettssaken om skyldspørsmålet ble behandlet i Tyskland. Arrestordreloven § 11 var dermed, etter lagmannsrettens syn, ikke til hinder for overlevering selv om den ettersøkte ikke var til stede under behandlingen av spørsmålet om å omgjøre straffen til ubetinget fengsel på grunn av vilkårsbrudd.
- (13) Arrestordreloven § 11 første ledd gjennomfører artikkel 8 nr. 2 i den såkalte Parallellavtalen inngått mellom Den europeiske union (EU), Island og Norge. Formålet er å sikre at overlevering ikke kommer i strid med EMK, se Prop.137 LS (2010–2011) side 53, jf. HR-2020-1701-U avsnitt 39. EU-domstolen tolket i dom 22. desember 2017 i sak C-571/17 PPU, *Samet Ardic*, den parallelle regelen i EU-retten. I avsnitt 92 heter det:
- «Henset til samtlige ovenstående betragninger skal det forelagte spørsmål besvares med, at i det tilfælde, hvor den berørte selv var til stede under den straffesag, der førte til den retsafgørelse, hvorved han blev kendt skyldig i en overtrædelse og som følge heraf idømt frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse efterfølgende delvist er blevet udsat under overholdelse af visse vilkår, skal begrebet 'retssag, der førte til afgørelsen', som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 fortolkes således, at det ikke omfatter en efterfølgende sag om tilbagekaldelse af udsættelsen på grund af overtrædelse af nævnte vilkår under prøvetiden, for så vidt som afgørelsen om tilbagekaldelse, der er truffet efter en sådan sag, hverken ændrer den oprindeligt idømte strafs art eller længde.»
- (14) Selv om C-571/17 gjaldt brudd på særvilkår om meldeplikt, må det tilsvarende gjelde for en beslutning om å omgjøre en betinget straff på grunn av ny kriminalitet i prøvetiden. Ankeutvalget viser til at det heller ikke i saken her er snakk om å endre straffens art eller lengde, men et spørsmål om fullbyrding av tidligere idømt straff. Ettersøkte ble gjort kjent med konsekvensene av å begå ny kriminalitet i prøvetiden, og arrestordreloven § 11 første ledd er ikke til hinder for overlevering.

- (15) Ankeutvalget slutter seg dermed til lagmannsrettens lovtolkning for så vidt gjelder arrestordreloven § 11. Utvalget tilføyer at lagmannsrettens tolkning av arrestordreloven § 5 også er riktig.
- (16) Anken må etter dette forkastes.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken forkastes.

Ragnhild Noer
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)